

mutatva a késői nemzedéknek, miként kell vértanuságot szenvedni, a nemzet szabadságáért.

Éppen ezért: midőn a XX-ik század küszöbéről visszapillantunk a XIX-ik század történetére, hála telt szívvel, könnyes szemmel vesszünk bucsut a múlttól, melynek leáldozó napjával aláhanyatlani látászanak azok a nagy eszmék, melyeket az elmúlt század megdicsőült férfiai óriási küzdelmekkel jutattak diadalra.

Sötétgondolatoktól terhelt agygyal, elszorult szívvel állunk meg a XX-ik század küszöbén, remegve lépünk át a dicső múltból a kétes jövőbe. Félünk, hogy a XX-ik század elején romba dőlnek, megsemmisülnek azok a nagy vívmányok, melyekért vérüket áldozták az elmúlt század szabadelvű bajnokai. Mert hiszen ha figyelemmel kísérjük a közép-európai eseményeket, sajnos tapasztaljuk, mint hódít nagyobb és nagyobb tért a szabadelvűség nyomában settenkedő sötét reakció.

Két szemünkkel látjuk, mint semmisíti meg, — pokoli számításal, czéltudatosan a múlt század szabadelvű vívmányait; mint mételezi meg a bárgyu nép gondolkodását és mily nagy tért foglal el napról-napra a különben fanatizálásra hajlandó tömeg között. De ami a legveszedelmesebb, sajnos kell tapasztalnunk, hogy nemcsak a tömeg között: hanem az intelligencia körében is tért hódít a sötét reakció; majd az antiszemizmussal mezét öltve fel, vagy ha szükségét látja — a szélső radikálizmus bőrébe buvik.

Terrorizálás, csuszás-mászás, phanatizálás, álszenteskedés, demagogia, talmi hazafiság, durvaság és hízeltetés, mind megannyi eszközök a sötét reakció szolgálatában a czél elérésére. A czél pedig, mely

szerintök szentesíti az eszközt: megsemmisíteni az összes szabadelvű vívmányokat; visszaállítani a középkori feudális rendszert, — békóba verni a gondolat-szabadságot, lenyugóztatni a szabad vélemény nyilvánítását.

Arcunkba kergeti a vért a a tétlenségében elhízott szabadelvűség gyávasága: — midőn látjuk, hogy néhány a szemtelenségig vakmerő reakcionárius zsoldos, mint szoritja le a térről és mint gyalázza, gunyolja az ország színe előtt.

Ekorra gyávaság, ilyen szolgai meghunyászkodás láttára nem csoda, ha igen sokan azok közül kik eddig lelkesülve, rettenhetlenül harcoltak a szabadelvűség zászlója alatt, — fájó szívvel szégyenkezve hagyják el a zászlót.

A magával tehetetlen, bárminő helyzettel megalkuvó, öngyilkos, szabadelvűség támogatását mi is haszontalan erőlködésnek, időpazarlásnak tartjuk, minek következtében a kínos vergődésnek, melynek utóvégre is dicstelen halál lesz a vége — szemtanui továbbra lenni nem akarunk. Szakitunk tehát a mostani tehetetlen ál-szabadelvű rendszerrel és ezentúl, a radikális szabadelvűség zászlója köré gyülekezünk: annak a szabadelvűségnek leszünk hű katonái, a mely a múltban megalkuvást nem ismerve, sikeresen küzdött a sötét reakció ellen. A szabadság, egyenlőség és testvériség marad jelszavunk, e szent eszme szolgálatában állunk továbbra is.

Multrol, — jövőről.

A XIX-ik század haldoklik. Sok nagy eseményt, — vívmányt és alkotást hagy örökbe utódjának, a huszadik századnak. Nem czélem kitejeszkedni eme eseményekre, sem a múlt század nagyszerű, s a nemzetek szabadságáért megküzdött har-

cait nem sorolom föl, hanem beszélek valamit magunkról a csongrádiakról.

Mennyire más volt Csongrád népe szellem és jellem tekintetében is néhány évtizeddel ezelőtt, mint most. Egyszerűségében, vagy mondjuk tudatlanságában is nyílt egyenes nép volt már természeténél fogva a csongrádi. Tisztelte, becsülte a felsőbb hatóságot. Nagy illendőséggel köszöntötte a hivatalbeli embert s minden ügyében-bajában nyílt szívvel és teljes bizalommal ment az úri emberhez tanácsot kérni. Tudománya nem volt. De nem is volt rá szüksége, hiszen szántani vetni tudott, a többit a jó istenre bízta.

Még a 60-as évek végén iskolája is kevés volt. Megelégedett és nagyon örült az egyszerű ember, ha írni, olvasni tudott; a számadásának elkészítését tanult emberre bízta. Nem is volt más intézete, csak néhány elemi iskolája. A 70-es évek elején férfi tanítóképző intézetet állított fel a magas kormány Csongrádon. Nagyrészt ez a képző intézet sarjolta a város irányadó embereit egy, a iskola fölött álló intézet létesítésére. Igaz, keletkezett a ma már állami, négy osztályos polgári fiúiskolai mely igen sok derék, jeles szülöttünknek adott alapot tanulmányaik folytatására.

Népünk jellemének és lelkületének megváltoztatására nagy befolyással volt a Csatárkosznak. Nagyra tudott a csongrádi nép nyelvén Csatár és vakon ösztönszerűleg követte őt mindenbe a meghódított és megmaszlagolt nép. Elhintette a visszavonás mérges csiráját a nép romlani kezdő lelkében; nem csak bizalmatlan lőn a nép az urak iránt, hanem meg is gyűlölte ezeket, különösen a hivatalnokot. Még inkább fokozódott idegenkedése a Hock korszakban s tetőpontját érte el az utóbbi időben, midőn a fölzgatott szendélyes tömeg illetlenül és durván ordított a tisztviselőre; midőn csak szuronyokkal lehetett az elvadult tömeget féken tartani.

Nagyon jól tudjuk mindnyájan, hogy ki teremtette meg a mostani helyzetet, ki rontotta meg még jobban a nép lelkü-

Elváltak.

A kellemes ember találkozik egy ismerősével s a távolban elmosódó alakodra mutatva így szól hozzá:

— Nézd, az ott, (már mint te.) új kabátot csináltatott hitelben. S a meg szólított, a ki szintén egy kellemes ember, így felel.

— Jobb lenne, ha kifizetné az adósságát előbb, minthogy adósságot halmoz adósságra.

Felel a másik:

— Mondtam, hogy illik neki. (Közünk legyen mondva: förtelmesül áll rajta az a kabát.)

Erőd, képességed folytán tisztességes hivatalba jutsz. Ki az első, a ki jó kíváncsi nálád megjelen? A kellemes ember.

— Örül, mondja, hogy a régen megérdemelt kitüntetést elnyerted, melyre mintegy rászülette vagy.

Persze, örülsz a mézes szavaknak s hiszed erősen a kellemes ember igazát. Még a széket is megtörlöd, hová leülteted.

És . . . találkozik a kellemes ember ismét egy másik kellemes emberrel. Fejlődik a párbeszéd.

— Hallottad?

— Hallottam.

— Ugy-e hallatlan.

— Botrány, barátom, botrány.

Ugy-e, hogy azt a fajankót előléptették.

— Igen, igen; hát ez már még sem járja. A munka, a kor, az semmi, csak tudjon csuszni-mászni valaki, mindjárt boldogul. De arra nem hajlik az én derekam.

— Az enyém sem. — Válaszol amaz.

Elválnak s közben mindenik örül, hogy megmosdatták amazt.

Kedves, kellemes emberek.

*

A kellemetlen ember.

Kellemetlen ember? Hát ilyen is van a világon? — kérdezed. Van, csak hogy én ilyennek ismerem azt, mint a milyent a következő sorokból is megismerhetsz.

Ő is meglátja új kabátodat. Örül neki s óvatosan megjegyzi, hogy ő is szeretne már újat készíttetni, de még nincs pénze rá. Neked se volt, feleled. Erre a kellemetlen ember azt mondja: Akkor kár volt ruhát csináltatnod, mert a másik kabát is egészen tisztességes kinézésű volt. Kár, hogy adósságba vered magad. Tekintened legalább családodat.

Ezt persze te zokon veszed tőle. Minek

ártja ez magát bele az én dolgomba? gondolod s igen örülsz, ha megszabadulsz tőle.

Valamely hivatalra előléptettek, ő is elmegy hozzád s úgyszólván ő az utolsó a gratulálók közt. Szívűből minden jót kíván neked újállásodban; a szavai oly hidegek, kímértek. — Te ezt irigységnek veszed s roppant kellemetlen benyomást gyakorol rád a kellemetlen ember szava. Pedig, ha tudnád, hogy érted aggódott, mikor hozzád beszélt, attól félve, hogy valami baj, kellemetlenség ér új hivatalodban, nem haragudnál reá.

És, kérlek, légió az ilyen kellemetlen emberek száma.

Mivel mondtam, hogy rövid leszek, be is fejezem soraimat. Majd máskor, ha a szédőgyerek nem jár a nyakamra kéziratért, bővebben kifejtem a kellemes és kellemetlen ember természetrajzát. Most még csak annyit jegyzek meg, hogy a kellemes emberek boldogulnak az életben, de a kellemetlenek buknak, mert megmondják az igazságot, melyért tudvalevőleg betörnek az ember fejét.

Hálát adok mégis az Istennek, hogy én is ilyen kellemetlen ember vagyok.

letét úgy, hogy erkölcsében is sülyedt. Most tudja, meg van győződve a szegény eltévelyedett ember, hogy a saját lelkiismerete nem tiszta s ezért nem bizik a másban sem. Ha a hivatalnok előtt kénytelen ügyében-bajában orvoslátot keresni nem bizik abban. Csak kényszerűségből megy hozzá. És ha teljesen az ő szája ize szerint van elintézve a dolga, akkor sincs megelégedve. Többet követel, pedig nagyon jól tudja, hogy igazságosan történt ügyének elintézésére.

Ez a régóta beteges társadalmi állapot az oka annak is, hogy párt, — akár egyik, akár másik — nem képes magát sok ideig föntartani. Emlékezzünk csak vissza, minő hatalmas és erős volt egykor a Csátár pártja. Mégis szét hullott, mint az oldott kéve. Még erősebb volt a községi párt, mely dicséretremóltó buzgósággal és lelkiismeretséggel vezette a város ügyeit. De azért ez a párt is szétment. Jött azután auralomra a Hock párt. Kebelében volt város gazda közönsége alig néhány kivétellel. Vezetői rá termett praktikus emberek valának. — És mégis mily gyorsan elszűntette meg önmagát az a párt! Azt vettük észre, hogy hogy egyszer csak nem volt.

Most Hegyi vezetnek, A fanatizált ömeg magának követel mindent, a jog törvény és igazság nevében, de harezol olyan eszközökkel, melyek a jog, törvény és igazsággal ellentétben állanak.

Nem sokára ez a párt is lejárja magát. Egy kicsit megváltozik majd a gusz-tusa a t. népek, esetleg megrontja gyomrát az új takarékpénztár és szitkozódva fordít majd hátat a még ma isteni vezéreknél.

Nincs meg népi köpen az önállóság hazug szavaknak és mézes ígéreteknek könnyen felül: Hanem józanodik mindjárt, mihelyest észre veszi, hogy a szája előtt csak a mézes madzagot huzzák végig, maga a bögre illetékes kezekbe kerül.

Ki fog a mi népünk gyógyulni ebből a bajból. Ez a helytelen állapot meg fog változni idővel. Mert van iskolánk, mely a nemzedéket nemcsak tanítani, hanem igazi hazafias szellemben nevelni is hivatott. Vannak és lesznek erős, kiforrott jellemű emberek, kik szívesen társalognak az egyszerű paraszttal, fölvilágosítják, tanítják majd a föld népét s nem hazugsággal, hanem igazsággal táplálják az embert.

A XX-ik század nem lehet a sötétség százada. Világosság lesz mindenütt. És ha mégis akad vakmerő ember, ki a jóra könnyen hajlítható népet a sötétség, embergyűlölet és hamisság útjára szándékozik terelni, azt a XX-ik század fölvilágosultsága, eltápossa. Mert:

»Még jöni kell, még jöni fog
Egy jobb kor, mely után
Buzgó imádság epedez
Százerek ajakán.»

UJDONSÁGOK.

— **Boldog új évet kívánunk lapunk olvasó közönségének.**

— **1900 év január 1-től kezdve a régi forint és krajczár lenyomat postautalványi úrlapok postamegbizási jegyzékek és pénzes levélborítékok érvénytelenné válnak az ilyenek minden díj levonás nélkül a kir. postahivatalnál bárkinek újabb korona és fillér lenyomással azonnal kicseréltetik.**

— **Községünk ügyforgalma az 1899-ik évben.** Közigazgatási ügy 15.500 drb. bírósági kézbesítés 5300 drb. mezőrendőri ügy 168 drb. Központi választmányi 40 ügydarab. Közigazgatási bírósági kézbesítés 20 drb. községi bírósági 1902 drb. és 669 halottkémi jelentés adatott be; — ezen ügydarabok január 1-ig jórészt elintéztettek.

— **Lótenyésztésünk érdekében.** A községi előjáróság megkeresését a nagykőrösi méntelep osztály a folyó évre 5 drb. válogatott mén lovat engedélyezett a csongrádi fedestetőállománya. Ha tekintetbe vesszük, hogy a méntelep osztály nagyszámú ménlovat csak oly állomásokra engedélyez, ahol csak kellőképp kihasználhatnák és ha tekintjük, hogy 6 évvel ezelőtt csupán 2 lovat engedélyeztek Csongrádra, később 3 dbot, majd 4 dbot, és végül most 5-öt úgy ezt bizvást lótenyésztésünk haladásának tudhatjuk be.

— **Helyváltozás.** A csongrádi iparos olvasókör hivatalos helyiségét 1899. decz. hó 30-tól a Frindt Lajos által bérelt Szarka féle házból a »Központi szálloda« éttermi helyiségébe tette át.

— **Csongrád megye községeinek pótdadója.** Csany 90 százalék, Csongrád 129 százalék, Dorozsma 67 százalék, Fábán 36 százalék, Mágocs 25 százalék, Mindszent 83 százalék, Sándorfalva 60 százalék, Szegvár 76 százalék, Teés 63 százalék és Tömörkény 81 százalék. Legboldogabb község *Kistelek*, a hol nincs egy krajczár pótdó, sem.

— **Örült, vagy — szent.** Minden commentár nélkül álljon itt a következő eset, amely Herke Sándor gymnasiumi tanuló és Hegyi Antal galambszelidségű lelkiatya közt lefolyt a múlt hó 30-án.

Herke Sándor bekopog Hegyi Antal irodájába és illedelmesen köszön.

»Tedd be a külső ajtót te kutya! rivalt rá a szeretet vallásának fölkeint papja.

Becsukja.

»Mit akarsz kutya! nyájaskodik a plébános úr!

Kérném szépen elhalt hűgomnak anyakönyvi kivonatát méltóztatassék kiadni.

»Takarodj ki és várj kint te bűdös kutya! ösztökéli szeliden a pap, a szerény fiatalembert. Ki ezek után szentül meggyőződött, hogy örülttel van dolga és megkönnyebbülten lélegzett föl mikor a szabad ég alá ért, hol kalapot, papot mindent felejtett, csak egy szent meggyőződéssel lelkében sietett naza, azzal a gondolattal, hogy egy örült vérengzésétől menekült meg, otthon nagyot sóhajtott: Istenem, ha erősebb volnék!

— **A közigazgatás reformjához.** 1902-ben lejárt a vármegyei törvényhatósági tisztviselők mandátuma és a megyebizottságok ekkor újra fogják a közigazgatási tisztviselőket választani. Mint lapunkat — megbízható helyről, Budapestről értesítik, bizonyosra vehető immár, hogy az 1902-iki lesz hazánkban az utolsó köztisztviselő választás, mert nagy közigazgatási reform keresztülvitelét, melyek elkerülhetetlenül szükséges voltáról immár minden párt meg van győződve, eddig is csupán ama nagyfokú zavarok hátráltattak, melyek az Ausztriával folyó kiegyezési tárgyalások során minduntalan feimerülnek és alig engednek időt a békés fejlődés munkájának. Most azonban biztosra vehető, hogy már a jövő év folyamán teljes erővel megindul mértékadó helven a közigazgatás reformjának előkészítő munkája. Nevezetesen a belügyminisztérium kebelében már a jövő év folyamán hozzálatnak az előző minisztérium alatt félig-meddig elkészült reformtervek revíziójához és egy mással való összeegyeztetéséhez. Hír szerint tervbe van véve az is hogy a szükséges törvényjavaslatok előkészítése céljából a belügyminisztérium kötelekében külön kodifikációs osztály vagy bizottságot fognak létesíteni.

— **Uj módj.** A »Tiszavidék« karácsonyi számában midőn inkább a szeretetről, egyetértésről kellene beszélni jónak látta

közétneni azok névsorát, a kik adóhátralékban vannak. Hogy ez miről volt jó, azt ő tudhassa, mi nem. Nem is akarjuk ezen a téren követni, csak annyit jegyzünk meg, hogy a kinek vaj van a fején, ne áljon a napra. A »Tiszavidék« felelős szerkesztője, úgy tudjuk Horvát Mátvás úr, a ki a maga nevét az adóhátralékosok névsorából kifelejtette s mi ezt a hiányt most utólag pótoljuk azzal, hogy az ő nevén 142 frt. 98 kr. van hátralék-ként kitüntetve. — Ezek után pedig Csongrádon az új módj nyilván az lesz, hogy a helvi lapokban föl fogjuk jegyezni hogy ki mennyivel adós a czipő, nadrág, kabát, kalap, alsóruha, nyakkendő stb. árával. Ha ez így megy, szép módj lesz, az bizonyos.

— **Tizedik év.** Lapunk mai számával a 10-ik évfolyamába lépett. Tíz év hossza idő egy ember életében, de még számottevőbb az egy lap munkálkodásában, ő mely 10 év, kell, hogy a lefolyt társadalmi életnek hű tükré legyen. Lapunk szerkesztősége ugyszólván változatlanul azon tagokból áll, a kik tíz év előtt munkatársul szegődtek. Munkálkodásainkért a mint a multban, úgy a jövőben sem fogadtunk el semmi anyagi hasznót, mert önzetlenül, emelt fővel akarjuk közönségünk érdekeit szolgálni továbbra is. Jövő munkálkodásainkra az Istentől erőt, kitartást, közönségünkötől pedig jó indulatot kérünk.

— **A búr háboru és a magyarok.** Évtizedek óta nem keltett Magyarországon távoli világrész háboruja oly közérdeklődést, mint most az angol-búr mérközés. Talán azért is, mert a magyarok és a búrok közt oly sok a rokon vonás. A búr nép is, mint mi, nagyobbára földmívelésből él; kevés számu, de bátor edzett, szabadságszerető, akár a magyar; s függetlenségének a védelméért ép úgy szembe mert szállani egy nagy hatalommal, mint mi 1848—49-iki szabadságharcunkban. E ritka közérdeklődést bizonyára még növeli a »Budapest« pol. napilapnak az a törekvése, hogy a dúló háboru jelentősebb mozzanatait képekben is igyekszik bemutatni. Egyáltalán a »Budapest«-nek közmívelődési szempontból is egyik nagy érdeme, hogy az eseményeket illusztrációkban is hozza. Képei nemcsak aktuálisak, hanem egyuttal ismeretterjesztők is. S e téren a magyar sajtóban egvedül áll. De más tekintetben is valóban megérdemli a »Budapest« a nagymérvű pártolást, amelyben immár 23 év óta országszerte részesül. Kitűnően szerkesztett, szókimondó, erős nemzeti irányu újság. Kosuth Ferencz, Kosuth Lajos nagynevű fia és az országos függetlenségi párt v ezére rendszert a »Budapest« hasábjain mondja el politikai küzdelmeinek eredményét, s jövődöbeli törekvéseit. Hírei frissek és megbízhatók. Tárcazarovatóban az újabb irodalom majd mindegyik jelesével találkozik az olvasó. Folyvást két érdekfeszítő regényt közöl egyszerre, amelyek közül az egyik könyv alakban jelenik meg. Említésreméltó, hogy minden vasárnap »Uj Budapest« czim alatt humoros mellékletet is csatolt a fölaphoz, s e vicczlap talánymegfejtői közt hetenként egy-egy »Jószív« sorsjegyet ezenfelül több értékes könyvet orsol ki; rendes előfizetőinek pedig egy diszes kiállítású naptárt ad ingyen. Aki tehát egy jó, de olcsó áru lapot akar járattatni s az eredményeket képekben is szeretné szemlélni: az bátran előfizethet a »Budapest«-re, amelynek előfizetési ára egy hónapra 1 frt (2 korona), negyedévre 3 frt (6 korona), félévre 6 frt (12 korona), egész évre pedig 12 frt (24 korona). Mutatványszámokat bárkinek kívánatra ingyen küld a »Budapest« kiadóhivatala Budapest, JV. Sarkantus-utca 3. sz. a.

— **Magyar Hirlap.** Közledik a legszebb ünnep, a szeretet ünnepe, szent karácsony napja. Amikor mindenki örömet igyekszik szerezni az övének s hű barátainak. A Magyar Hirlap leghívebb barátai, a hűséges olvasók: a lap előfizetői. Számukra

gyönyörű megfotóztatást készít a Magyar Hírlap. Gyönyörű karácsonyi albumot küld szét a Magyar Hírlap az előfizetőknek. Irodalmi része a magyar írók színjavának a tollából került ki; az illusztrált cizókat első művészeink készítették. Az album tartalma oly változatos, hogy minden igényt bőven kielégít. A legjobb családi olvasmány, egyszerszund formás szalondisz lesz ez a pompás album. A Magyar Hírlap előfizetői teljesen díjtalanul kapják meg karácsony hétfőn. Azok is, akik csak egy hónapra fizettek elő. Az album bolti ára 1 fnt 50 kr. lesz. A Magyar Hírlap egyéb kedvezményei is különösen figyelemre méltók. A rendes árnál sokkal olcsóbban kapják a Magyar Hírlap előfizetői a remek Fraczia Divatlapot. Negyedévre csak 75 krajczárért. Az Otthon című nagyon szép illusztrált havi folyóiratot, a Magyar Hírlappal együtt negyedévre négy forintért, a Képes Gyermekek lapot pedig negyedévre 50 krajczárért rendelhetik meg az előfizetők. A szerkesztői üzenetek rovatában az előfizetők minden kérdésükre pontos, kimerítő választ kapnak. A lap előfizetési ára egy hóra 1 fnt 20 kr., negyedévre 3 fnt 50 kr. A kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-utca 4. szám alatt van.

A bank kincse. Néhány nappal ezelőtt a főváros egyik bankházának igazgatója a bank helyiségében éjjeli szolgálatot teljesítő öröket különösen figyelmeztette, s az éberséget erősen a lelkükre kötötte, mert a pénztári készlet három millió forinttal megnövekedett. Az igazgatót e napon rossz sejtelmek gyötörték s veszélytől félt, úgy hogy egész éjjel nem tudott aludni. Mondani, víziói voltak s ilyenkor betörőket vélt látni a bank pénztári helyiségében. A rossz sejtelen ezuttal indokolt volt, mert ezen az éjjel a legveszedelmesebb betörési kísérlet történt, az egyik éjjeli őr közreműködésével. Ez az éjjeli őr a pénztár őrzetére kirendelt szolgálatot a rendőrrel együtt a mákonyos dohannyal kínálta meg s mikor azokat az álmot elnyomta, a már várakozó betörőket bebocsátotta. Ezek a leghíresebb kaszafurók voltak s így kétségtelennek látszott, hogy a bank millióit elviszik. A betörők közül három azonnal munkához látott, a negyedik, a vezér utasítása szerint. Mikor a vezér látta, hogy a munka pompásan folyik, a véletlenül kezeügyébe eső s ott felejtett lapok közül egyet kiválasztott s olvasni kezdett. Pár perc múlva székében hanyatt dőlt s hangos hahotára fakadt. A többiek meglepetve meredtek rá, majd a kasszafurást abban hagyták s a mind erősebben kacagó bandafőnök körül sereglettek, a ki a »Mátyás Diák« című élelclapot tartotta a kezében. A vezér ezután a Mátyás Diákból kezdett felolvasni a mi annyira lekötötte a többi figyelmét s a mely annyi derűtséget okozott, hogy a betörők a nagynevetéstől és jó kedvtől, nem tudtak dolgozni. És ez volt a bank nagy szerencséje. — A nevetők ugyanis egyszerre csak azt látták, hogy hajnalodik s így sietve eltávoztak. Mikor a bank igazgatója másnap a történetéről értesült az első perczen megrettent, de aztán sietett a Mátyás Diáknak köszönetet mondani mert a lap fölséges humorának, karikatúrának s talpraesett vicczekinek köszönhető, hogy a pénztárban levő milliókat el nem rabolták. A Mátyás Diák előfizetési ára negyedévre 1 fnt 50 kr. A kiadóhivatal (Budapest, Sarkantyus-utca 3 sz.) ingyen és bérmentve küld mutatványszámot.

CSARNOK.

A pénztáros.

Írta: Salamon Ferencz.

Vége.

A pénztáros megakarván őket ijeszteni azt mondja:

— Nem lehet.

— Nem? Hát tudja mit tekintetes uram, hogy a vasutnak oltan nagy kárgya

ne lögyék, vögyék vissza az egyik czedulát az asszony maj akkor csak esantikál haza.

A pénztáros végre vissza veszi a jegyeket, ki adja a pénzt és meg nem álja, hogy halkan holmi ostoba parasztfélet ne mormogjon, de nem oly halkan hogy az atyafi meg ne hallja; ki megsértett önértettel és a pénzének immár birtokában imigyen szól:

— Halli az ur! En nem vaok paraszt, mer nálunk Pátróba csak nömös boeskor rugi a port. Mög aztán ne izéljön ám e esöppet se. Vót neköm már illen sipkással dógom, mint maga. Mikor fön vótam Pestön a kiállitásba oszt fölütem a ménküvasutba, osztég egyet köptem, hát rám kaját egy sipkás hogy asszongya: halli ett nem szabad ám köpkönyi, mér mivel hogy ki van irval. — Hát mondok má tiszta igaz, hogy ki van irval, de az az nincs ki irval hogy bagóznai nem löhessék, má pedig ha az embör bagózik akkor köpni csak muszaj.

— Hová?

— Szöröncés jó napot adják a zuristen, egészségére kívánom az éczczakai nyugodalmat mint közönségösen.

— Hová utazik?

— Hát kéröm atössággal ett vótam a surdi vásáron, éppár lovat akartam vönnyi, de hát derágálotam őket, hát mondok mög-mög haza ballagnék, mán minthogy masinának.

— De mi közöm nekem ehhez, hová utazik?

— Hát haza.

— De hol az a haza?

— Pátróba kéröm tisztölette.

— Pátró? Hisz az nem is állomás?

— Nem bion kéröm szeretettel, pedig mennyire hüzeködtünk, hogy oda is csinyájanak kiállást, de...

— Ne fecsegen már oly sokat, hanem mondja szaporán melyik a Pátróhoz legközelebbi állomás.

— Gyékényes.

— No hála az égnek, 20 kr. itt van la.

— Tekintetös ur, nem lösz sok érte?

Taval mikor a Göbölös komámnál vótam disznótoron csak 18 karajczár vót hát azuta főmönt az ára?

— Itt nem lehet alkudni, siessen már.

De az atyafi cseppet se látszik sietni. Vállának egy rágása által szüre hátra vetődik, mely alkalommal a szürének jobb felőli ujjában lévő kulacs nagyot koppan a szomszédos ur czilinderjén, kigombolja bundáját és melleének (lájbjának) legbelső zsebéből kivon egy házivászonból készült zacskót, azt szétvonja és belőle nagy óvatosan minden darabot megfordítva (hátha piczula) krajczárokból olvassa le a menetárt. Elteszi a jegyét és zacskóját, begombolja a bundáját és helyrerázva szürét hiu reményekre jogosítja a tisztviselőt, ki nagyot lélekzik, gondolván, megszabadul egy unalmas utastól, ki drága idejéből egymaga 10 percet elrabolt, holott ez idő alatt 50 embert is továbbbithatott volna.

— No menjen odább Isten áldja!

— Megkövetem a tekintetös urat, ott ül a sarkon az anyjukom az Örsze, a tavali kendőráztatáskor szög mönt a lábába, nem tud gyalogónyi, — annak is adják a czedulát. — Hát nem tudta egyszerre kérni, — sivalg reá dühösen a pénztáros, ki mérgében majd a compusteurbe harap és már előre fél a pénzlevétel és eltevés untató manőverjétől, mely az előbbtől csakugyan csupán annyiban különbözik, hogy a kulacs most nem czilindert ütött ennek birtokosa óvatossabb lett, hanem egy éltesebb kisasszony karjain édesen szendergő moszli fejet sujt.

Tovább, tovább! Mindaddig hangzik e biztató, nogató szó, mig kiürül a csarnok és az imént még oly mozgalmas jelenetet néma csend váltja fel, melyet csak egy sarokban gubbaszkodó pereczes mas ásitása szakít meg, ki a még el nem adott készletével a két óra múlva ugyan-

azon irányban induló vonatot illetve annak utasait várja.

Az élet álom.

Fordította németből Griesz után Calderon de la Barea műéből Zelenkáné.

I.

Nincs végzet, úrkodó sötét erővel,
Mely helyzi vastalpát *ártatlan* főnkre.
Saját akarátának ura tán az ember
És tettei nyomát ám lássa önmaga.

Csak sötét balhit s babona kötnek gúsz,
Majd szolgál bilincsbe vernek titkon
És gyűjtenek szívünkbe izzo parázst,
Erőszakolva észtelen, bút gonoszra.

Jaj annak, ki bár sötét vak órában
Magát átadá e rút szellemeknek
Áldozatul esett már az büntető széköknek.

Ó rab! remeg és haboz, tőr sebet sebbe,
Egyként ríjed szerelem és gyűlölettől
S világosságot csak későn ér e sötét éjre.

II.

Ez az élet álomnál nem más
Álom az, mit szívünk oly forron kíván,
Úgy a szépség bája, magas tiszték fénye,
Mint harag villáma, dicsőségért gyulladás.

Mire most vadász és mi után szalad,
A miért szívünk is bánatban eped,
Miéri az ember könnyez, tőr s lemond,
Álom, a melytől végre elszakad.

Csupán az, mit nem a küllét szül
De szívben rögzik és beljében él,
Teremt és küzd örökké új erővel.

Ez megmarad és soha el nem veszhet
S kincsünk lesz — eltűnnek bár
Az élet álmai az ébredésnél — a szeretet.

Anyakönyvi bejegyzések.

1899. évi decz. 23-tól 30-ig.

Eljegyzések: Fodor Lajos Nyilas Annával, Szabó Imre Bori (Boris) Julianával.

Születések: Turi István, Hajdu János Márton, Turi János, Maszlag Anna, Czombos Viktoria, Sántai Kis István, Kávé István, Kapucska Mária, Kókai Viktoria, Blázik Fodor N. leány, Atkári János, Pálfi János, Nagy János, Tóbiás Margit, Forgó Etelka, Kátai István, Ujvári István, Nagy Veronika, Kása Francziska, Rácz József, Pigler Mária.

Haldóások: Blázik Fodor N. leány halvaszülött, Tóth Anna, 19 hó gyermekaszály, Justin Julianna, Blázik Fodor Jánosné 20 év. rírugó göröcsök. Forgó Imre 69 év gümőkór, Kovács Mária 18 hó augolkor, Apró József 11 napos veleszületési gyengeség, Szepesi János 72 éves, gümőkór, Kelemen Anna 28 év billentyű elégtelenség, Kerekes Francziska 20 hó gyermekaszály, Rácz József 2 napos veleszületett gyengeség.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**

Társ-szerkesztő:

Holló Adolf.

Kiadólapulajdonos: **Weisz Márk.**

Hirdetések
FELVÉTELEK
lapunk kiadóhivatalában.

Forradalom**a kosmetika terén**

UJ!

UJ!

UJ!

ártalmatlan

ártalmatlan

CRÉME ARISTOKRAT

Bámulatos és meglepő határu arcz és kéz-crème; — teljesen ártalmatlan és zsírmentes készítmény; — a legrövidebb idő alatt eltünteti az arcz és kéz mindenféle tisztátanságot u. m. szeplőt- májfoltot-, bőrtkát (mitessert) sőt hosszabb használat után az arcznak ránczait is elsimitja, eltünteti. Hatásáért kezeskedem.

Egy próba tégely ára 1 frt 50 kr.
Egy nagy tégely ára 3 frt — kr.

Poudre Aristokrat a legujabb és legjobb arcz Poudre teljesen ártalmatlan anyagokból készítve, nappal vagy este használva rendkívül szép és elegans arczszínt ad. Kapható fehér, rózsás és crém színben.

Egy doboz ára 1 frt 50 kr.

Megrendelések vagy utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközölhetők

Léontine Clément

urhölgnél

Budapest, VII. Csengery-u. 8.

15-2

**HIRDETÉSEK
FELVÉTELNEK****Lapunk kiadóhivatalában.**

4253. sz.
tkv. 899.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Gyöngyösi Szabó István és Tari Anna csongrádi lakos végrehajthatónak Gyöngyös Szabó Viktor, kiskoru Gyöngyösi Szabó Julianna és Réti Ferencz ügyvéd mint az ismeretlen örökösök ügygondnoka csongrádi lakos végrehajtást szenvedett elleni 200 frt tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a csongrádi 8440 sz. tjkvben. A X. 2. sorsz. alatt felvett. Gyöngyösi Szabó Pál (kinek neje Bernát Mária nevében álló 1291/b. hrszámú 178 □ öl beltelek s azon levő 846,828/b népsorszámu házi 1896. frt kikiáltási árban az 1900. évi február hó 16. napjának d. e. 9 órakor a csongrádi kir. járásbiróság helyiségében árverés alá fog bocsájtatni s a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy ova-dékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervénynt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1899. évi deczemb. 9-én. A kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.

Laurisn Miklós

kir. aljársbiró.

Kiadóhivatalunkban**ALKALMAS AJÁNDÉKOK**

igen diszes imakönyvek, ifjusági iratok nagy választékban; doboz levélpapírok és sok száz meg száz féle disztárgyak,

látképes levelező-lapok diszes naptárak

▶ jutányos áron kaphatók. ◀

Szives pártfogást kér

Weisz Márk,

könyvkereskedő.

6

húzásra érvényes jótékonycélu —
sorsjáték a budapesti poliklinikai egye-
sület kórháza javára — sorsjegy ára

CSAK
1 KORONA.
Főnyeremény
100,000

korona ért.

5 nyeremény á
20.000 kor. stb. ért.

Kívánatra 20% levonással kész-
pénzben kifizettetik.

Első húzás
visszavonhatatlanul már
január hó 4-én.

Megrendeléseket ponto-
san teljesít:

A
jótékonycélu
sorsjáték kezelősege
IV. ker., Kossuth Lajos-
utca 1. sz.

Sorsjegyek kiadóhivatalunkban
kaphatók.

Gummi

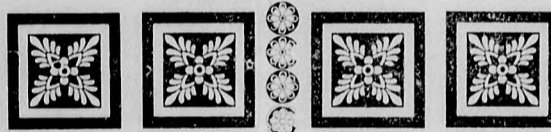
és
halhólyag
elsőrangú orvosi
tekintélynk sze-
rint a legmegbiz-
hatóbb és feltét-
lenül ártalmatlan
óvszer urak és
hölgyek számára.
Megrendeléseket
pontosan és disz-
krétan eszközöl:

Keleti J.
cs. és kir. szab.
orvos sebészeti
mű és kötőszere-
gyáros Budapest-
ten, IV. Korona-
herceg-utca 17.
Alapított 1878.

Árak tucatanként eredeti párisi csomagolásban:

Gummi és halhólyag elsőrendű gyártmány	1. — 8 — 10 ftig
Capottes americans (rövid)	2. — 5 —
Suspensorium	0.60 3 —
Párisi női szivacska (Safety-Sponges)	2. — 6 —
Irrigator teljesen felszerelve	1.80 5 —
Eredeti pessarium oclusivum (Peliporus) Mezinga tanár szerint	1.80 2.50
„Diana-öv” szab. havibaj elleni köt.	3.50 5. —

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Előfizetési felhívás

a
„KÉPES CSALÁDI LAPOK”

szépiradalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A „Képes Családi Lapok”
olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy
ifjú és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A „Képes Családi Lapok”
minden évben négy külön beköthető regényt ad
ingyenes mellékletül előfizetőinek.

A „Képes Családi Lapok”
borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve
kérdések és feleletek tárháza és így az előfizetők
díjtalanul közölhetik gondolataikat az „Előfizetők
postájá”-ban.

A „Képes Családi Lapok”
előfizetési ára a „Hölgyek Lapja” című divatlappal
és a külön beköthető „Regénymelléklet”-tel együtt:

Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok”
annak, a ki az előfizetési összeget és azokivül
még 80 kr. csomagolási és postaszállítási és posta-
szállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül még
4 legújabb regényt küld ingyen és bérmentve.

A „Képes Családi Lapok”
mutatványszámokat — ingyen és bérmentve küld
mindazoknak, a kik eziránt — legzélszerűbben
levelezőlapon hozzáfordulnak.

A „Képes Családi Lapok”

kiadóhivatala.

Budapest, V. Vadász-utca 14. (Saját házában).
5—3

Az 1895. évi cairoi s az 1896.
évi londoni egészségügyi kiállítás-
kon diszoklevéllel s arany érem-
mel kitüntetve. Orvosi tekintélyek
által kipróbált s nagyobb kórodákban
kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test
bármilyen csőzes bántalmait, u. m.
köszvény, csúz, reuma, ischiás,
asthma, stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő,
amennyiben gyakrabban idültabb ese-
teknél is már egyszeri bedörzsölésnél
a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítá-
sal 1 korona, erősebb üveg 2 ko-
rona 40 fillér.

Főraktárak Budapesten: Török
József ur gyógyszerárában, Király
utca 12. és dr. Egger A. ur gyógy-
szertárában, Váci-körút 17. szám. —
Ugyiszintén a főváros összes s a vidék
csaknem összes gyógyszerárában,
valamint a készítő

WIDDER GYULA gyógyszerésznél
S.-A. Ujhely.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Ugyiszintén: Csongrádon kapható!
Ungváry József gyógyszer. urnál. Szent-
sen: Gombós László, ifj. Várady Lajos,
Várady Lajos, Stamner László gyógyszer.
uraknál.

10—4

Gyors és biztos segély gyomorbetegségek és azok utó- bajaiban!

Legjobbnek bizonyult **HÁZISZER**, mely az
emésztést szabályozza, rendes vérkeringést ered-
ményezi, a megromlott és hígias véralkatrészt el-
távolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyors és
biztosan megszünteti a gyomorbajt és p. étvagy-
talanságot, savanyu felbőgést, hányási ingert,
gyomor és hasbántalmat, gyomorgörcsöt, vértolu-
lást, hámorhoidákat, női bántalmakat, bélbajokat,
a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. Rosa-féle balzsam

FRAGNER B. gyógyszerész-től PRÁGÁBAN 203—III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkenti
és egészséges és tiszta vért szerez, különben is
biztos és messzetöldön híres bevált háziszser.
1 üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral
drágább.

Figyelmeztetés! Mindenki csak az eredeti készítményt kérje
a prágai Fragner B. gyógyszerárából és figyeljen arra,
hogy a Dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt
látható kerek védjegy legyen; a prágai házi knőcs cso-
magolásán pedig a jobbról látható három szögletű védjegy

A ki egy utánzást talál és nekem bejelenti, jutalmat kap!

Elismerő levelek czerei rendelkezésre állnak.

RAKTÁRAK CSONGRÁDON: Vladár Sándor és Ungváry József gyógyszerárában
BUDAPESTEN: Török József gyógyszerárában, Egger A. gyógyszerárában.
Főraktár **B FRAGNER** császári és kir. szállító Apotheke „Zum schwarzen Adler” in
a készítőnél. Prag, Ecke der Spornergasse Nr. 203. 30—6

Kiváló fájdalomcsillapító, antiseptikus, gyógyító és a hegedést elősegítő szer.

Minden gyuladás, seb és kelés gyógyítása
biztos sikerrel jár, a női mell gyuladásnál, teje-
kedés és keményedésnél, a gyermek elválasztá-
sánál, tályogok, vérkelések, pokolvar és genye-
déseknél, továbbá körömgennyedés és ugynevezett
körömméregnél a kézen és lábujjakon, keménye-
déseknél, daganatoknál, mirigydaganatoknál, holt-
tetem képződéseknél stb. 50 év óta bevált

Prágai házikenőcs

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a
kenőcs hűsítő hatása alatt.
Dobozban 35 kr-ával. Postán 6 krral
drágább.

